

Rada
Európskej únie

V Bruseli 20. apríla 2021
(OR. en)

**Medziinštitucionálny spis:
2018/0328(COD)**

5628/2/21
REV 2 ADD 1

CYBER 13
TELECOM 25
COPEN 35
COPS 33
COSI 14
CSC 26
CSCI 13
IND 25
RECH 36
ESPACE 6
CODEC 92
PARLNAT 92

ODÔVODNENÉ STANOVISKO RADY

Predmet: Pozícia Rady v prvom čítaní na účely prijatia NARIADENIA
EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY, ktorým sa zriaďuje Európske
centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v
oblasti kybernetickej bezpečnosti a sieť národných koordinačných centier
– odôvodnené stanovisko Rady
– prijaté Radou 20. apríla 2021

I. ÚVOD

1. Komisia 12. septembra 2018 v kontexte svojej stratégie digitálneho jednotného trhu prijala a postúpila Rade a Európskemu parlamentu návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady¹, ktorým sa zriaďuje Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti a sieť národných koordinačných centier, pričom právnym základom je článok 173 ods. 3 a článok 188 ZFEÚ.
2. Cieľom návrhu je pomôcť EÚ udržať si a rozvíjať technologické a priemyselné kapacity v oblasti kybernetickej bezpečnosti potrebné na zabezpečenie jej digitálneho jednotného trhu. V návrhu sa ustanovuje vytvorenie štruktúr na troch inštitucionálnych úrovniach: sieť národných koordinačných centier (na vnútroštátnej úrovni), komunita pre kompetencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti (úroveň zainteresovaných strán) a Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (úroveň EÚ). Európske centrum priemyselných, technologických a výskumných kompetencií v oblasti kybernetickej bezpečnosti (ďalej len „kompetenčné centrum“) bude riadiť finančnú podporu pre kybernetickú bezpečnosť z rozpočtu EÚ a uľahčovať spoločné investície EÚ, členských štátov a priemyslu s cieľom posilniť kybernetickú bezpečnosť EÚ.
3. Komisia predložila návrh horizontálnej pracovnej skupiny pre kybernetické otázky (ďalej len „pracovná skupina“) 17. septembra 2018; ďalším krokom bolo preskúmanie posúdenia vplyvu na zasadnutí pracovnej skupiny 28. septembra 2018. Rokovania o samotnom návrhu sa v rámci pracovnej skupiny začali 28. septembra 2018 počas rakúskeho predsedníctva a pokračovali počas rumunského, fínskeho, chorvátskeho a nemeckého predsedníctva.
4. Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal k tomuto návrhu stanovisko² 23. januára 2019. EHSV iniciatívu Komisie privítal, pričom ju považuje za dôležitý krok v rámci rozvoja priemyselnej stratégie pre kybernetickú bezpečnosť a za strategický krok k dosiahnutiu silnej a komplexnej digitálnej autonómie.

¹ 12104/18.

² 5898/19.

5. V rámci Európskeho parlamentu bol spis pridelený Výboru pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE) a za spravodajkyňu bola vymenovaná Julia REDAOVÁ (ITRE, Verts/ALE). Správa bola vo výbore ITRE prijatá 19. februára 2019 a Parlament ju schválil na prvej marcovej plenárnej schôdzi v roku 2019. Parlament 17. apríla 2019 prijal k návrhu svoju pozíciu v prvom čítaní, pričom prijal 112 pozmeňujúcich návrhov k návrhu Komisie v pomere 489 hlasov za a 73 hlasov proti, pričom 56 poslancov sa hlasovania zdržalo. Po voľbách do Európskeho parlamentu bol za nového spravodajcu vymenovaný Rasmus ANDRESEN (ITRE, Verts/ALE).
6. Coreper 13. marca 2019 udelil mandát³ na začatie rokovaní s Európskym parlamentom. Odvtedy sa uskutočnilo päť trialógov: 13. a 20. marca 2019 počas rumunského predsedníctva, 25. júna 2020 počas chorvátskeho predsedníctva a 29. októbra a 11. decembra 2020 počas nemeckého predsedníctva.
7. Prvý trialóg sa konal 13. marca 2019 v Štrasburgu a nevedol k žiadnym podstatným diskusiám. Obe strany predstavili svoje pozície a hlavné zmeny, ktoré navrhujú vo svojich návrhoch, a dohodli sa na ďalších krokoch a harmonograme. Spoluzákonodarcovia potvrdili pevné odhodlanie dosiahnuť dohodu čo najskôr.
8. Druhý trialóg sa konal 20. marca 2019 v Bruseli a rokovalo sa o otázkach, ktoré boli v rámci prvého technického zasadnutia označené za politické, najmä o poslaní a úlohách kompetenčného centra, financovaní a správnej rade. Rumunské predsedníctvo založilo svoj prístup na mandáte, ktorý dostalo na prvý trialóg. V rámci druhého trialógu sa prejavil pozitívny postoj na oboch stranách, pričom sa preukázala flexibilita v niekoľkých otázkach a na technickej úrovni sa poskytli usmernenia s cieľom dosiahnuť ďalší pokrok v súvislosti s kompromisným znením.

³ 7583/19.

9. Revidovaný mandát na rokovania s Európskym parlamentom schválil Coreper 3. júna 2020⁴. Tretí trialóg sa konal 25. júna 2020 na konci chorvátskeho predsedníctva s cieľom informovať Európsky parlament o hlavných zmenách nového mandátu Rady so zameraním na 1) poslanie, ciele a úlohy kompetenčného centra, 2) jeho štruktúru, 3) finančné ustanovenia a 4) komunitu pre kompetencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti.
10. Počas nemeckého predsedníctva bola v rámci Rady doriešená jedna otvorená otázka týkajúca sa pozície Rady k hlasovacím právam správnej rady centra. Coreper 22. júla 2020 prijal revidovaný mandát, v ktorom sa objasňuje rozsah práva veta Komisie.
11. Ďalšiu otvorenú otázku týkajúcu sa sídla kompetenčného centra vyriešili zástupcovia vlád členských štátov popri zasadnutí Coreperu 28. októbra 2020, pričom sa dohodli na postupe výberu sídla kompetenčného centra⁵. Rozhodnutie o sídle prijali zástupcovia vlád členských štátov popri zasadnutí Coreperu 9. decembra 2020. Za sídlo bola vybraná Bukurešť (Rumunsko).
12. V rámci štvrtého trialógu, ktorý sa konal 29. októbra 2020, sa orgánom na technickej úrovni udelil široký mandát na nájdenie kompromisov, pokiaľ ide o zostávajúce otvorené otázky. V rámci niekoľkých technických zasadnutí sa vo väčšine otázok dosiahol kompromis.
13. Počas piateho a záverečného trialógu, ktorý sa konal 11. decembra 2020, dosiahli Rada a Európsky parlament predbežnú dohodu v súlade s mandátom, ktorý Coreper predĺžil 9. decembra 2020. Coreper schválil konečné kompromisné znenie dohodnuté na trialógu 18. decembra 2020.

⁴ 8315/20.

⁵ 13405/20.

II. CIEĽ

14. V tomto návrhu sa ustanovuje vytvorenie kompetenčného centra, ktoré by bolo hlavným nástrojom EÚ na zlučovanie investícií do výskumu, technológií a priemyselného rozvoja v oblasti kybernetickej bezpečnosti. Poskytovalo by aj finančnú podporu súvisiacu s kybernetickou bezpečnosťou z programov Horizont Európa a Digitálna Európa. Ako už bolo uvedené, v návrhu sa ustanovuje aj zriadenie siete národných koordinačných centier a komunity pre kompetencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti.
15. Kompetenčné centrum by malo správnu radu zloženú zo zástupcov členských štátov a Komisie, ktorá vymedzuje všeobecné smerovanie činnosti centra a zabezpečuje, aby centrum vykonávalo svoje úlohy v súlade s týmto nariadením. Cieľom centra by bolo zabezpečiť silnejšiu koordináciu medzi výskumom a inováciami, ako aj zavádzanie stratégií na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni a umožniť členským štátom prijímať rozhodnutia týkajúce sa ich finančných príspevkov na spoločné akcie.
16. Kompetenčné centrum by mohlo:
 - i) vykonávať akcie v oblasti výskumu a inovácií (podporované programom Horizont Európa), ako aj akcie na budovanie kapacít (podporované programom Digitálna Európa) v súlade s uvedeným riadením (t. j. Komisiou a členskými štátmi);
 - ii) spolu s členskými štátmi podporovať rozvoj a verejné obstarávanie pokročilého vybavenia, nástrojov a dátových infraštruktúr v oblasti kybernetickej bezpečnosti v Európe a zabezpečiť plošné zavádzanie najnovších riešení v oblasti kybernetickej bezpečnosti v celom hospodárstve; na tento účel by kompetenčné centrum mohlo uľahčovať aj spoločné nadobúdanie kapacít v mene členských štátov.

III. ANALÝZA POZÍCIE RADY V PRVOM ČÍTANÍ

A. PROCESNÝ RÁMEC

17. Medzi Európskym parlamentom a Radou sa uskutočnili rokovania s cieľom uzavrieť dohodu v štádiu pozície Rady v prvom čítaní („skorá dohoda v druhom čítaní“). V znení pozície Rady v prvom čítaní sa zohľadňuje kompromisný balík dohodnutý medzi oboma spoluzákonodarcami, ktorý podporuje Komisia.

B. ZHRNUTIE HLAVNÝCH OTÁZOK

18. Hlavné zmeny v porovnaní s pôvodným návrhom Komisie, na ktorých sa dohodli obaja spoluzákonodarcovia, sú:
- 1) v rôznych ustanoveniach sa zaviedlo kompromisné znenie s cieľom zosúladiť znenie s ustanoveniami nariadenia o programe Digitálna Európa a nariadenia o programe Horizont Európa, keďže kompetenčné centrum bude riadiť finančnú podporu súvisiacu s kybernetickou bezpečnosťou z programov Horizont Európa a Digitálna Európa;
 - 2) v právnych ustanoveniach nariadenia sa vypustil odkaz na sídlo kompetenčného centra (článok 1). Miesto toho sa doplnilo nové odôvodnenie 20;
 - 3) doplnilo sa niekoľko pojmov s príslušnými vymedzeniami, ako napríklad „kybernetická hrozba“, „spoločná akcia“, „nepeňažný príspevok“ a „európske centrum digitálnych inovácií“;
 - 4) doplnila sa „agenda“, teda komplexná a udržateľná priemyselná, technologická a výskumná stratégia v oblasti kybernetickej bezpečnosti, v ktorej sa stanovujú strategické odporúčania pre rozvoj a rast európskeho priemyselného, technologického a výskumného sektora v oblasti kybernetickej bezpečnosti a strategické priority pre činnosti kompetenčného centra;

- 5) úlohy kompetenčného centra, ktoré boli pôvodne stanovené v jednom článku spolu s cieľmi, sú teraz stanovené v osobitnom článku a rozlišuje sa medzi strategickými úlohami a vykonávacími úlohami centra;
- 6) posilnila sa úloha agentúry ENISA. Agentúra ENISA bude stálym pozorovateľom v správnej rade kompetenčného centra a bude môcť poskytovať poradenstvo a vstupy v súvislosti s prípravou agendy a ročných a viacročných pracovných programov;
- 7) vložili sa nové ustanovenia týkajúce sa národných koordinačných centier, najmä pokiaľ ide o určenie centier a posúdenie Komisie;
- 8) ďalej boli podrobnejšie rozpracované úlohy správnej rady, najmä pokiaľ ide o prijatie agendy a ročných a viacročných pracovných programov;
- 9) zmenili sa pravidlá hlasovania správnej rady kompetenčného centra a stanovila sa zásada „jeden člen, jeden hlas“ namiesto pôvodného ustanovenia návrhu Komisie, v ktorom sa uvádzalo, že EÚ by mala mať 50 % hlasovacích práv. V prípade určitých rozhodnutí súvisiacich s plnením rozpočtu Únie, ako aj v prípade ročného pracovného programu, viacročného pracovného programu a metodiky výpočtu príspevkov členských štátov však bude mať Komisia 26 % hlasovacích práv; správna rada prijíma rozhodnutia najmenej 75 % väčšinou hlasov všetkých svojich členov;
- 10) odvetvová a vedecká poradná rada bola zmenená na strategickú poradnú skupinu, ktorá bude poskytovať poradenstvo na základe pravidelného dialógu medzi kompetenčným centrom a komunitou pre kompetencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti;
- 11) komunita pre kompetencie v oblasti kybernetickej bezpečnosti bude pozostávať z kolektívnych orgánov/organizácií a nebude zahŕňať jednotlivcov; ako kompromis budú kompetenčné centrum a jeho orgány môcť využívať odborné znalosti jednotlivcov a fyzických osôb ako expertov *ad hoc*;

12) doplnili sa nové články o vyváženom zastúpení mužov a žien (článok 35) a o právnej subjektivite kompetenčného centra (článok 39).

IV. ZÁVER

19. V pozícii Rady v prvom čítaní sa zohľadňuje kompromisný balík dohodnutý medzi Radou a Európskym parlamentom, ktorý podporuje Komisia.
 20. Rada sa domnieva, že jej pozícia v prvom čítaní predstavuje vyvážený balík a že nové nariadenie bude po prijatí zohrávať kľúčovú úlohu pri ďalšom rozvoji technologických, priemyselných a výskumných kapacít EÚ v oblasti kybernetickej bezpečnosti.
-